

Daň z příjmů fyzických osob

- Právní úprava – zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Struktura zákona
  - § 2 - § 16 ... daň z příjmů fyzických osob
  - § 17 - § 21a ... daň z příjmů právnických osob
  - § 21b - § 39 ... společná ustanovení

Předmět daně

- Příjmy ze .....
- Příjmy ze **samostatné činnosti**
- Příjmy z **kapitálového** .....
- Příjmy z **nájmu**
- Ostatní** příjmy

Stanovení základu daně

- § 6: .....
- § 7: příjmy – výdaje (daňově uznatelné) (<0 i > 0)
- § 8: příjmy
- § 9: příjmy – výdaje
- § 10: příjmy – výdaje
- Ztráta** nemůže vzniknout u příjmů dle § 6, § 8 a § 10

Výpočet daňové povinnosti

Σ	dílčích základů daně (§ 6 - § 10)
-	
-	
=	základ daně (zaokrouhlený na 100)
=	daň před slevou
-	slevy na dani (§ 35)
=	daňová povinnost

2

I. Nezdánitelné části ZD (§ 15)

- .....
- Úroky z úvěru (zaplacené)
- Zaplacené příspěvky na penzijní nebo životní pojištění
- Členské příspěvky zaplacené odborové organizaci
- Úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání

Bezúplatná plnění

- ..... (2 % ZD nebo 1 000 Kč, max. 30 % od ZD)
- ..... (veřejně prospěšné účely)
- Doklad (**potvrzení**) o poskytnutí

Příklad 1 – Bezúplatná plnění

Základ daně poplatníka je za rok 2021 celkem 120 000 Kč (dle § 7). Poplatník v tomto roce daroval škole materiál na odstranění následků zatopení budovy školy – živelná pohroma. Hodnota tohoto daru je znalecky oceněna na 50 000 Kč. Stanovte základ daně fyzické osoby.

Úroky z úvěru

- Maximálně ..... Kč (1/12 za každý měsíc) ze všech úvěrů poplatníků v téže domácnosti
- Úroky musí být .....
- Úvěr: ze stavebního spoření, hypoteční úvěr
- Na financování bytové potřeby (výstavba domu, koupě domu, koupě pozemku pro stavbu, splacení vkladu, úvěru, zápůjčky ...)

Příklad 2 – Úroky z úvěru

Základ daně poplatníka za rok 2021 je celkem 250 000 Kč. Tento poplatník získal v roce 2021 hypoteční úvěr – úroky za rok 2021 jsou 40 000 Kč. Hypoteční úvěr je určen na stavbu domu, záměrem bude tento dům pronajímat. Určete nový základ daně poplatníka.

Příklad 3 – úroky z úvěru

Poplatník získal v roce 2017 úvěr na koupi pozemku, na kterém plánuje postavit nový rodinný dům. Za rok 2017 s 2018 jsou úroky 40 000 Kč, za rok 2019 a 2020 jsou úroky z úvěru 25 000 Kč. Tyto částky byly uplatněny v minulosti jako NČZD.

Stavba rodinného domu bude zahájena až v roce 2022. Jak ovlivní tato skutečnost základ daně.

Penzijní připojištění

- příspěvky, max. .... Kč po snížení o ..... Kč (vazba na státní příspěvek)
- 60 měsíců,
- 60 let věku
- Omezující lhůta 10 let – při porušení podmínek, uplatněné částky v těchto 10 letech jsou příjmem dle § 10 ZDP

Příklad 4 – Penzijní připojištění

Poplatník uzavřel v roce 2008 smlouvu o penzijním připojištění. Každý měsíc až do 31.3.2021 si měsíčně spoří 2 000 Kč. Spoření této částky umožnilo poplatníkovi každoročně uplatnit NČZD ve výši 12 000 Kč. Poplatník dne 31.3.2021 smlouvu zrušil a peníze vybral – v této době měl 52 let. Určete dopad na základ daně poplatníka v roce 2021.

Životní pojištění

- zaplacené pojistné,
- výplata plnění po ..... měsících od uzavření smlouvy a ne dříve než ve věku 60 let,
- pevně sjednaná pojistná částka (40 000, ...0 Kč);
- maximálně lze odečíst ..... Kč
- V případě porušení podmínek odpočtu aplikován obdobný princip jako v penzijním připojištění

Příklad 5 – Životní pojištění

Poplatník uzavřel v roce 2009 smlouvu o životním pojištění. V době uzavření smlouvy bylo poplatníkovi 45 let. Konec smlouvy je sjednán v 65 letech věku poplatníka, doba trvání smlouvy je proto 20 let. Poplatník v roce 2021 zaplatil na příspěvcích na toto pojištění 20 000 Kč. Sjednaná pojistná částka pro případ dožití je 65 000 Kč. Určete, zda je možné uplatnit zaplacené příspěvky jako NČZD?

Odborové příspěvky

- .....
- Max. 1,5 % příjmů dle § 6, ne výše než 3 000 Kč

Příklad 6 – Odborové příspěvky

Roční základ daně dle § 6 ZDP zaměstnance je z důvodu dlouhodobé nemoci 50 000 Kč. Na příspěvcích zaplatil odborové organizaci v roce 2021 celkem 2 500 Kč. Určete, jak velkou částku si může poplatník uplatnit jako NČZD?

Úhrady za zkoušky

- Do výše uhrazené .....
- Tyto úhrady nesmí být hrazeny ..... ani být součástí výdajů při stanovení základu daně dle § 7
- Poplatník se zdravotním postižením může uplatnit částky vyšší

II. Odpočty od základu daně (položky odčitatelné od základu daně)

- .....
- Odpočet na podporu výzkumu a vývoje
- Odpočet na podporu odborného vzdělávání

Daňová ztráta

- za max. 5 předcházejících ....., maximálně lze odečíst do hodnoty DZD § 7 - § 10
- Jsou-li uplatňovány také NČZD, je nutno nejprve uplatnit položky odčitatelné od základu daně

Příklad 7 – Ztráta

Paní Smutná dosáhla za rok 2021 dílčí základ daně z podnikání (§ 7) ve výši 25 000 Kč, z příjmů ze závislé činnosti (§ 6) 280 000 Kč. Jiné příjmy neměla. V roce 2017 měla daňovou ztrátu ve výši 40 000 Kč. Stanovte základ daně paní Smutné.

Odpočet na podporu výzkumu a vývoje

- Základní výzkum, ..., experimentální vývoj
- Odpočet ve výši 100, resp. 110 % vynaložených výdajů
  - ..... % - pokud výdaje na ..... zahrnované do odpočtu v období, za které je odpočet uplatňován nepřevýší celkové výdaje zahrnované do odpočtu, které poplatník vynaložil v minulém období
  - ..... % - k přírůstku výdajů vynaložených ..... v porovnání s celkovými výdaji na V a V v předcházejícím období

Příklad 8 – Odpočet na V a V

OSVČ podnikající v oblasti zemědělské výroby měla ve zdaňovacím období 2021 výdaje na výzkum a vývoj v oblasti pěstování zeleniny ve výši 55 000 Kč. Za rok 2020 byly na stejnou činnost vynaloženy výdaje 25 000 Kč. Stanovte odpočet na výzkum a vývoj pro rok 2021 u tohoto poplatníka.

Odpočet na podporu odborného vzdělávání

- Odpočet .....
- Pro majetek, jehož je poplatník prvním vlastníkem (hmotný – skupiny 1,2,3)
  - ..... % vstupní ceny (využit nad 50 % doby provozu ve 3 následujících zdaňovacích obdobích)
  - ..... % vstupní ceny (využit 30 až 50 % doby provozu ve 3 následujících zdaňovacích obdobích)
  - Pro majetek pořízený v rámci leasingu lze uplatnit až 110 %
- Odpočet na podporu výdajů vynaložených ..... v rámci odborného vzdělávání
  - 200 Kč x počet hodin v rámci vyučování, praxe, vzdělávací činnosti

Příklad 9 – Odpočet na podporu odborného vzdělávání

OSVČ podnikající v oblasti zahradnictví zajistil v roce 2021 pro vybranou střední školu celkem 50 hodin praktického vyučování. Tohoto vyučování se zúčastnilo 15 žáků.

V roce 2021 zakoupil zavlažovací stroj v pořizovací ceně 45 000 Kč (odpisová skupina 2), který je využíván po dobu 35 % jeho provozu pro odborné vzdělávání žáků.

III. slevy na dani, daňové zvýhodnění

- klasické“ slevy – za zaměstnávání osob se .....
- Slevy, které nahradily dřívější NČZD – na poplatníka, druhého z manželů, ZTP/P, částečný a plný invalidní důchod, na studenta
- Daňové zvýhodnění

Sleva na poplatníka

- Základní sleva
- .....Kč
- Sleva je stejná bez ohledu na to, kolik měsíců pobíral poplatník zdanitelný příjem

Sleva na druhého z manželů

- .....
- Příjmy nepřesahují 68 000 Kč (mimo např. dávky státní sociální podpory, dávky v hmotné nouzi atd.) – zahrnuje se např. náhrada mzdy, podpora v nezaměstnanosti, peněžitá pomoc v mateřství
- 24 840 Kč

Příklad 10 – Slevy na dani

Manželka OSVČ pobírá v roce 2021 rodičovský příspěvek a podporu v nezaměstnanosti. Výše rodičovského příspěvku je 45 000 Kč, výše podpory v nezaměstnanosti 32 000 Kč. Určete, zda si může OSVČ uplatnit slevu na manželku.

Základní .....

- 2 520 Kč
- Poplatník pobírá částečný invalidní důchod

Rozšířená sleva na invaliditu

- 5 040 Kč
- Poplatník pobírá plný invalidní důchod

Sleva .....

- 16 140 Kč

Sleva na studenta

- 4 020 Kč

Kromě slevy na druhého z manželů, lze uvedené částky uplatnit každý měsíc ve výši **1/12**
Podmínky pro přiznání slevy je nutno splnit vždy **na začátku** každého měsíce

.....

- Výše výdajů za umístění dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku (pokud je neuplatní jako výdaj dle § 24 ZDP)
- Maximálně do výše minimální mzdy**
- Dítě musí žít s poplatníkem ve společné domácnosti
- Uplatňuje .....

Daňové zvýhodnění

- I. dítě 15 204 Kč, II. dítě ..... Kč, III. a další dítě - ..... Kč
- Poplatník soustavně se připravující na budoucí povolání)
- musí mít pro .....
  - v kalendářním roce : roční příjem dle § 6 nebo § 7 alespoň 6x min. mzdy
  - V kalendářním měsíci příjmy alespoň ve výši poloviny minimální mzdy
- Pro poplatníka, který má vyživované dítě (nezletilé, nebo zletilé do 26 let Může mít podobu **slevy na dani, daňového bonusu** nebo kombinaci obojího

Příklad 11

Určete, zda a v jaké výši může poplatník uplatnit daňové zvýhodnění na děti:

a) Student 19 let, maturitní zkouška vykonána 19.5.2021. Do zaměstnání nastoupil dne 15.8.2021

b) Student 22 let, zanechal studia na VŠ dne 11.2.2021. Od 15.8.2021 se zapsal ke studiu na jiné VŠ

Příklad 12 – Daňové zvýhodnění

Oba manželé – OSVČ – mají ve společné domácnosti celkem 3 děti. Jedno dítě je manžela z předcházejícího manželství, zbývající dvě ze stávajícího manželství. Dle dohody manželů uplatňuje manžel daňové zvýhodnění na dítě z předchozího manželství /dítě č. 1/ a manželka na dvě zbývající děti. Stanovte částku daňového zvýhodnění, za předpokladu, že všechny tři děti žijí s uvedenými poplatníky ve společné domácnosti.

Příjmy ze samostatné činnosti - § 7

- Příjmy .....
- Příjmy ze živnostenského podnikání
- Příjmy z jiného podnikání
- Podíl společníka v. o. s. a komplementáře k. s. na zisku
- Příjem z výkonu nezávislého povolání
- Příjmy z užití nebo poskytnutí práv průmyslového vlastnictví
- Příjmy z nájmu majetku (obchodní majetek)

- Příjmy po ..... (kromě podílu na zisku)
- Výdaje
  - % z příjmů
  - Z účetnictví
  - Z daňové evidence
- Výdaje % z příjmů
  - .... % ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství + řemeslné živnosti, max. do 1 600 000
  - ..... % ze živností (kromě řemeslných), max. do 1 200 000
  - ..... % z jiného ..... a živnostenské podnikání, max. lze uplatit výdaje do 800 000
  - .....% z nájmu majetku (v obchodním majetku) do 600 000

Příklad 13 – Příjmy ze samostatné činnosti

OSVČ vykázala za rok 2021 celkové příjmy z řemeslné živnosti – hodinářství – 1 100 000 Kč. Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů vyčíslil na 450 000 Kč.

Poplatník má 2 děti ve společné domácnosti, druhé dítě se narodilo 15. 5. 2021.

Poplatník zaplatil na příspěvcích na životní pojištění za tento rok celkem 12 000 Kč (doba trvání pojistné smlouvy 35 let, výplata plnění v 66 letech věku poplatníka, pojistná částka pro případ dožití 35 000 Kč), na penzijním připojištění zaplatil 20 000 Kč (smlouva uzavřena od 15.10.2021, doba trvání smlouvy 34 let, výplata plnění v 65 letech věku poplatníka), na úrocích z hypotečního úvěru zaplacen 40 000 Kč (úvěr je určen na stavbu, kde bude podnikatel po jejím dokončení provozovat hodinářskou činnost – podnikání). Vypočtete daňovou povinnost podnikatele, za předpokladu, že manželka poplatníka má roční příjem 210 000 Kč a neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti.

Položka

Příjmy

Výdaje (80 % z příjmů) max. do

Základ daně 1

- NČZD (penzijní)

Základ daně 2

Základ daně 2 zaokrouhlený

Sazba daně

Daň před slevou

- Sleva na poplatníka

- Daňové zvýhodnění na I. dítě (§ 35 c)

- Daňové zvýhodnění

Daň po slevě

Příjmy z kapitálového majetku - § 8

- Podíly na zisku
- Úroky z vkladů na nepodnikatelských účtech
- Část příjmů je zdaňována ..... přímo u zdroje
- Některé příjmy vstupují do obecného základu daně

- V dílčím základu daně se obvykle zdaňují
  - Příjmy z úroků z vkladů na podnikatelských účtech
  - Úrokové příjmy z dluhopisů, výnosy z držby směnek
  - Příjmy z prodeje předkupního práva na cenné papíry
  - Uvedené příjmy se obvykle nesnižují o výdaje

Příjmy z nájmu - § 9

- Z pronájmu nemovitých věcí nebo bytů (pravidelně i příležitostně)
- Z pronájmu movitých věcí (pravidelně)
- Základ daně = ...
  - Skutečné výdaje (účetnictví, vedení záznamu o příjmech)
  - Výdaje 30 % z příjmů max. do 600 000 Kč
- V případě spoluvlastnických podílů se výdaje rozdělují stejným způsobem jako příjmy

Ostatní příjmy - § 10

- Příležitostné příjmy
  - Z pronájmu movitých věcí
  - Z příležitostných činností
  - Ze zemědělské výroby, která není provozována podnikatelem
- Příjmy z převodu věci nemovitých a movitých a cenných papírů
- Výživné, důchody (nad .... násobek minimální mzdy)
- Výhry z hazardních her (osvobození do ..... Kč)
- Výhry z reklamních soutěží, z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží
- Porušení podmínek pro nezdanitelné části základu daně

- Základ daně = příjmy – výdaje
- Výdaje lze uplatnit jen do výše příjmů

Příklad 14 – Ostatní příjmy

Poplatník vyhrál v reklamní soutěži počítač v ocenění ve výši 40 000 Kč. Jak velká bude daň z příjmů z této výhry?

Příklad 15 – Ostatní příjmy

Poplatník (sportovní činnost pro něj není podnikáním) vyhrál v běžeckém závodu 15 000 Kč. Jaká částka bude představovat výši daně z příjmů fyzických osob?

- .....
- Netýká se příjmů dle § 6, nebo pokud příjmy dle § 6 tvoří více než ½ celkového základu daně
  - Frekvence** a **výše** záloh se odvíjí od daňové povinnosti za předcházející zdaňovací období
  - Daňová povinnost do 30 000 Kč – zálohy se .....
  - 30 000 – 150 000 Kč – **pololetně** ve výši .... % poslední známé daňové povinnosti
  - 150 000 a výše – **čtvrtletně** ve výši .... % poslední známé daňové povinnosti

Příklad 16 – Zálohy

Daňová povinnost zemědělce (příjmy dle § 7) byla za rok 2020 45 000 Kč. Určete, zda bude tento zemědělec platit v roce 2021 platit zálohy na daň z příjmů. Zdaňovacím obdobím poplatníka je kalendářní rok. Poplatník podal daňové přiznání dne 18.6.2021.

Daňové přiznání

- Podává ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně, jsou vyšší než **15 000 Kč** (do limitu se nezapočítávají příjmy osvobozené a příjmy zdaněné srážkovou daní) nebo pokud vykazuje poplatník ztrátu
- Nemusí** podávat poplatník s příjmy pouze dle § 6 postupně od jednoho nebo více plátců a nemá jiné příjmy dle § 7 - § 10 vyšší než 6 000 Kč